

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/133/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320203541
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4320203541.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobkyne: P. X., nar. XX.X.XXXX, bytom W. S., F. XX/XX, proti žalovaným: 1./ OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31 318 916, 2./ U9, a.s., Zelinárska 6, Bratislava, IČO: 35 849 703, zastúpený: Advokátska kancelária STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o., so sídlom Bratislava, Dunajská 15, IČO: 36 795 038, o zdržanie sa výkonu záložného práva a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaných 1./ a 2./ proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 30. júna 2020 č. k. 5C/13/2020-62, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Levice) uznesením zo dňa 30.6.2020 č. k. 5C/13/2020-62 pri právnom posúdení podľa čl. 2 ods. 1, § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1 a § 332 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) určil, že žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zdržať sa výkonu záložného práva uskutočnením dobrovoľnej dražby k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalobcu zapísaných na LV č. XXXX, kat. úz. W. S., obec Tekovské Lužany, okres Levice, ako: rodinný dom súp. č. 34 postavený na CKN parcele č. 1850/36, garáž súp. č. 1223 postavenej na CKN parcele č. 1850/36, garáž súp. č. 1223 postavenej na CKN parcele č. 1850/37, pozemky registra „C“ evidované na katastrálnej mape s parcelným číslom 1850/11 druh pozemku: záhrada o výmere 840 m², s parcelným číslom 1850/21 druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 224 m², s parcelným číslom 1850/36 druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 171 m², s parcelným číslom 1850/37 druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 32 m², a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. V odôvodnení nariadeného neodkladného opatrenia prvoinstančný súd uviedol, že neodkladné opatrenie je v civilnom sporovom konaní procesným inštitútom umožňujúcim poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne vo veci samej. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je, aby bolo navrhovateľom neodkladného opatrenia tvrdené a osvedčené, že tu existuje určité právo, resp. právny vzťah medzi stranami sporu a že takéto právo je porušované alebo ohrozené. Účelom neodkladného opatrenia je bezodkladná úprava pomerov účastníkov, pričom podmienkou jeho vydania je osvedčenie, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán sporu. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné, aby základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, boli nepochybne preukázané. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené. Bez osvedčenia, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktoré musí byť preukázané nielen všeobecným tvrdením navrhovateľa (žalobcu) o hrozbe, ale musí byť preukázané konkrétnymi skutkovými okolnosťami odôvodňujúcimi záver, že právo navrhovateľa je bezprostredne ohrozené, že je tu reálna obava zo zmarenia jeho práva a bez nariadenia neodkladného opatrenia bude toto právo navrhovateľa ohrozené, súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Žalobkyňa predloženými listinami osvedčila, že so žalovaným v 1. rade je v zmluvnom vzťahu z titulu zmluvy o úvere, ktorý bol zabezpečený záložným právom na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam na zabezpečenie pohľadávky z úveru poskytnutého žalobkyni. Predmetom zálohu sa stali vyššie uvedené nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX v k. ú. W. S., ktoré sú vo vlastníctve žalobkyne. Zároveň z doposiaľ predložených listinných dôkazov vyplýva, že žalovaný v 1. rade ako banka v rámci svojej podnikateľskej činnosti poskytol žalobkyni ako fyzickej osobe (nepodnikateľovi) OTP hypo úver. Žalovaný v 1. rade takisto pripravil vopred návrh zmluvy o úvere ako aj návrh záložnej zmluvy, pričom žalobkyňa, resp. záložca v zmysle Zmluvy o zriadení záložného práva P., nar. XX.X.XXXX, nemohli ovplyvniť obsah týchto zmlúv, ale museli ich prijať ako celok alebo ich odmietnuť. Okrem toho z výpisu z príslušného LV ako aj z oznámenia o začatí výkonu záložného práva nepochybne vyplýva, že záložný veriteľ, t. j. žalovaný v 1. rade začal s výkonom záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Uvedená skutočnosť vyplýva aj z listinných dôkazov z č. I. 42 až 43, z ktorých je zrejmé, že žalovaný v 2. rade oznamuje prostredníctvom internetovej stránky, že sa pripravuje predaj predmetných nehnuteľností v dražbe. Súd túto skutočnosť zistil aj z Obchodného vestníka č. 110/2020, deň vydania 10.6.2020, č. X022027 Oznámenie o dobrovoľnej dražbe podľa § 17 zák. č. 527/2002 Z. z.

4. Z uvedených dôvodov má potom žalobkyňa postavenie spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“) a žalovaný v 1. rade postavenie dodávateľa, pričom obidve zmluvy boli uzavreté ako spotrebiteľské zmluvy. Zo zmluvy o poskytnutí OTP hypo úveru zo dňa 14.10.2009 a to z článku 1 bod 1 vyplýva, že žalovaný sa zaviazal dlžníkom poskytnúť účelový spotrebný úver zabezpečený nehnuteľnosťou v sume 28 200 eur. V článku IV. sú obsiahnuté podmienky splácania úveru a to 1. splátka vo výške 189,67 eura, termín splátky 12.12.2009, 2. až 358. splátka vo výške 189,67 eura, termín splátok 12-ty deň v mesiaci a 359. splátka vo výške 184,03 eura a termín splátka dňa 12.10.2039. Dodatok č. 1 k Zmluve o OTP by po úvere bol medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade podpísaný dňa 27.8.2013, z ktorého z č. I. 1 vyplýva, že bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru, pohľadávka banky ku dňu 20.8.2013 predstavovala celkovú výšku 28 125,19 eura, z čoho nezaplatená suma istiny bola 26 292,60 eura, úroky z omeškania 2,12 eura, čo aj uznal dlžník. Z čl. I. bod 5 dodatku vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli tak, že sa nezaplatené príslušenstvo, poplatky a náklady banky v celkovej výške 1 832,59 eura kapitalizuje, t. j. pripočíta ich k zostatku istiny a nový zostatok istiny takto predstavuje sumu 28 125,19 eura. Dodatkom sa určil aj nový splátkový kalendár splácania úveru, 1. splátka vo výške 197,37 eura v termíne do 12.9.2013, 2. až 313. splátka vo výške 197,37 eura 12. deň v mesiaci a 314. splátka vo výške 195,38 eura dňa 12.10.2039. Dodatok je formulár, ktorý vopred pripravil dodávateľ pre spotrebiteľa a spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť jeho obsah. Takto predformulovaná zmluva ako aj jej dodatok môžu obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky, pričom je potrebné preskúmať aj platnosť úverovej zmluvy a jej dodatku a to vzhľadom na mechanizmus uzatvárania, resp. ich obsah. Táto skutočnosť môže mať tiež vplyv aj na vznik záložného práva, pretože záložné právo ako akcesorické právo slúži na zabezpečenie pohľadávky veriteľa tým, že ak dlžník nesplní svoj záväzok riadne a včas, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť svoju pohľadávku vrátane jej príslušenstva z predmetu záložného práva, t. j. zo zálohu. „Vo vzťahu k zabezpečovanému záväzku má záložné právo povahu záväzku akcesorického, t. j. ak vznik hlavného záväzku nenastane (nevznikne), tak potom nemôže vzniknúť ani záväzok akcesorický“. (rozsudok NS SR sp. zn. 10Obo/39/2008 o dňa 16.12.2009). Z uvedených dôvodov tak prípadná neplatnosť úverovej zmluvy, resp. jej dodatku môže mať vplyv aj na uzavretú záložnú zmluvu. Žalobkyňa okrem toho poukazuje aj na neprijateľné zmluvné podmienky dojednané v zmluve o úvere alebo jej dodatku, ktoré je povinnosťou súdu preskúmať z úradnej povinnosti a to vrátane neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré by mohli byť obsiahnuté aj v záložnej zmluve.

5. Takisto žalobkyňa namieta aj výšku uplatnenej pohľadávky vzhľadom na úhrady vykonané z jej strany ako aj započítanie úrokov a úrokov z omeškania do istiny, pričom uvedené námietky budú tiež predmetom súdneho prieskumu, pretože prípadným výkonom záložného práva by sa mohol vymáhať nárok žalovaného v 1. rade aj keď by nebol zákonný a dôvodný. V súčasnej dobe nemá súd za preukázané, že by nárok žalovaného v 1. rade bol judikovaný súdnym rozhodnutím a bol by tak nesporný. Okrem toho stanovená cena (hodnota) založených nehnuteľností by mohla byť v nepomere v porovnaní s pohľadávkou veriteľa (žalovaného v 1. rade) v dôsledku čoho by prípadný výkon záložného práva mohol byť aj v rozpore s dobrými mravmi. Súd sa taktiež bude musieť zaoberať aj námietkou premlčania, ktorú vzniesla žalobkyňa, pričom musí preskúmať aj otázku platnosti uznania dlhu žalobkyňou s tým, že takýto právny úkon obsahuje dodatok k zmluve o úvere zo dňa 27.8.2013. Potom bude potrebné posúdiť,

či nejde o právny úkon, ktorý by bol v rozpore so zákonom, resp. dobrými mravmi v dôsledku čoho by bol neplatným a táto skutočnosť by mohla mať vplyv aj na premičanie pohľadávky, resp. záložného práva, pretože úver bol pôvodne zosplatnený vyhlásením zo dňa 5.9.2012. Súd takisto podotkol, že právny vzťah vzniklý medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade je spotrebiteľský, a preto je oprávnený podľa § 295 CSP vykonať aj dôkazy nenavrnuté a to z dôvodu riadneho zistenia skutkového stavu. Okrem toho žalovaný v 1. rade je bankou so základným imaním 126 590 711,84 milióna eur, ktorého predmetom činnosti je okrem iného poskytovanie úverov, a preto na jeho ekonomickej situácii sa nijako neodrazí, ak by súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, tento by mohol stratiť svoje obydlie, pričom napravenie tohto následku a návrat do pôvodného stavu by bol následne možný len podaním žaloby o určenie neplatnosti dražby, čo by spôsobilo ďalšie súdne konanie.

6. Dobrovoľná dražba, tak ako je definovaná v zák. č. 524/2002 Z. z., predstavuje jeden zo spôsobom výkonu záložného práva. O tom, či sa dražba vykoná, o výške pohľadávky a pod., rozhodne súkromná osoba s tým, že dražbu vykoná ďalšia súkromná osoba, ktorá pri takejto činnosti sleduje zisk. S prihliadnutím na žalobkyňou preukázané a tvrdené skutočnosti, preukázateľne začatý výkon záložného práva žalovaným v 1. rade (dražba sa má konať 13.7.2020) súd dospel k záveru, že žalobkyňa osvedčila zákonom požadované náležitosti pre nariadenie ňou požadovaného neodkladného opatrenia. V znení žalobkyňou navrhované neodkladné opatrenie je jediným účinným prostriedkom ochrany žalobkyne do času pokiaľ súd rozhodne vo veci samej o vzťahoch medzi žalobkyňou a žalovanými v 1. a 2. rade. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR každý má právo pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, pričom do sféry ochrany súkromia patrí aj ochrana obydlija a obydlie je nedotknuteľné. Každý zásah do obydlija znemožňujúci ho riadne užívať je pritom spôsobilý zároveň zasiahnuť aj do súkromného a rodinného života.

7. Žalobkyňa tak osvedčila a preukázala potrebu neodkladnej úpravy, pretože je dôvodné poskytnúť žalobkyňi ňou požadovaným neodkladným opatrením bezodkladnú ochranu spočívajúcu v uložení povinnosti žalovaným v 1. a 2. rade, aby sa zdržali výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaným vo výroku uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia. Takouto bezodkladnou úpravou pomerov sa neprejudikujú práva a povinnosti sporových strán, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi, pričom obsahom tejto úpravy súd v konaní vo veci samej nebude vôbec viazaný a môže rozhodnúť inak. Súd mal ďalej za preukázané, že bez okamžitej úpravy právnych pomerov by bolo ohrozené vlastnícke právo žalobkyne k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaných vo výroku uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia a za predpokladu nevyhovenia návrhu žalobkyne by mohlo dôjsť k vážnemu zásahu do vlastníckeho práva, pretože v prípade úspešnej dražby, ktorá sa mala konať 13.7.2020, by došlo k prechodu vlastníckeho práva na vydražiteľa. Záverom súd poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/100/2019 zo dňa 16.5.2019, ktorým odvolací súd potvrdil nariadenie obdobného neodkladného opatrenia.

8. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný v 1. rade, ktorý s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. b/ CSP požiadal úctivo odvolací súd, aby uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Eventuálne navrhol odvolaciemu súdu, aby s poukazom na ust. § 388 CSP uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Poukázal na odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP. Vzhľadom na neplnenie zmluvných povinností zo strany žalobkyne vyhlásil žalovaný v 1. rade predčasnú splatnosť úveru poskytnutého na základe zmluvy o úvere. Dňa 27.8.2013 bol uzavretý Dodatok č. 1, na základe ktorého došlo k zmene a doplneniam zmluvy o úvere, pričom pohľadávka žalovaného v 1. rade voči žalobkyňi predstavovala ku dňu 20.8.2013 sumu 28 125,19 eura. Podľa čl. I. bod 3, Dodatku č. 1 žalobkyňa uznala svoj dlh voči banke (žalovanému v 1. rade) zo zmluvy o úvere vo výške uvedenej v čl. I., bod 2 citovaného dodatku. Žalobkyňa dlžnú sumu neuhradila, a preto žalovaný v 1. rade ako záložný veriteľ navrhol dražbu nehnuteľností.

9. Žalovaný popiera tvrdenia žalobkyne o domnelej nečestnosti a nedobromyseľnosti v podobe uzatvorenia Dodatku č. 1, ktorým malo dôjsť k rozporu s dobrými mravmi. Napriek opakovanému porušovaniu zmluvy zo strany žalobkyne žalovaný v 1. rade súhlasil s mimosúdny m riešením spornej pohľadávky práve uzatretím Dodatku č. 1, ktorého uzatretím došlo nie len k posunu splátok, ale aj k uznaniu dlhu zo strany žalobkyne. Je logické a spravodlivé zo strany veriteľa, že svoju zmluvnú pohľadávku bude mať v záujme zabezpečiť aj inou formou ako ústnym príslubom žalobcu, že úver bude s plácať, riskujúc pritom premičanie pohľadávky. Tým, že žalobkyňa uznala svoj záväzok zo

zmluvy, nemožno za žiadnych okolností hovoriť o neprijateľnej zmluvnej podmienke. Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka je neprijateľná taká zmluvná podmienka, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Samotné uznanie záväzku upravuje ust. § 558 Obč. zákonníka.

Zo všetkých vyjadrení žalobkyne vyplýva, že svoje postavenie spotrebiteľa uplatňuje len a len v snahe a úmysle vyhnúť sa plneniu zmluvy o úvere. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 3.12.2013, sp. zn. 24Co/35/2013.

10. V prípade žalovaného v 1. rade došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože účastník konania má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Žalovaný v 1. rade je presvedčený, že samotné právo žalobkyne na obydlie nemôže byť jediným kritériom úspechu žalobkyne pri nariadení neodkladného opatrenia s trvalým charakterom a takéto rozhodnutie je v rozpore s kritériami formálnej a právnej logiky, je nepresvedčivé, arbitrárne a nespravodlivé v konečnom dôsledku porušujúce základné práva a slobody. Súd prvej inštancie rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez toho, že by sa k nemu žalovaný v 1. rade mal možnosť vyjadriť, nebol ani vypočutý a nebolo vykonané ani riadne dokazovanie. V tejto súvislosti bol daný do pozornosti odvolacieho súdu sp. zn. III ÚS 17/2017-44 zo dňa 4.7.2017. Hodnoverné osvedčenie nároku však musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe je v danom prípade vyššia než pravdepodobnosť jej zamietnutia. Pri nariadení neodkladného opatrenia musia byť vzaté na zreteľ fakticita javu, proporcionalita následku a príčina jeho vzniku. Žalovaný v 1. rade ďalej poukázal na ust. § 21 ods. 2 zák. č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách v zmysle ktorého v prípade ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd o určenie neplatnosti držby. Uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie je v rozpore s princípom proporcionality a efektívnosti (obdobne rozhodol vo veci Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 19Co/23/14 zo dňa 24.0.2014 uviedol, že záložný veriteľ je oprávnený navrhnúť výkon záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby aj bez exekučného titulu priznávajúceho mu zabezpečenú pohľadávku voči vlastníkovi veci a vlastníkovi veci (žalobkyňi) potom patrí na ochranu vlastníckeho práva žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby. K rovnakému záveru dospel aj NS SR v rozsudku zo dňa 29.3.2010 sp. zn. 3Cdo/156/2009. Ak dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia má byť iba žalobkyňou tvrdené právo na obydlie, iba táto skutočnosť sama o sebe k nariadeniu neodkladného opatrenia viesť nemôže (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/393/2016 zo dňa 14.9.2016).

11. Proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia zo dňa 30.6.2020 č. k. 5C/13/2020-62 podal v zákonnej lehote aj žalovaný v 2. rade, ktorý žiadal odvolací súd, aby uznesenie Okresného súdu Levice sp. zn. 5C/13/2020-62 zo dňa 30.6.2020 zmenil tak, že návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči nemu zamietne. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Žalovaný v 2. rade ako dražobník svoje oprávnenie vykonať dobrovoľnú dražbu, ako jednu z foriem výkonu záložného práva, odvodzuje výlučne z oprávnenia žalovaného v 1. rade ako záložného veriteľa. Ak oprávnenie žalovaného v 1. rade ako záložného veriteľa realizovať záložné právo zanikne dočasne (nariadením neodkladného opatrenia) alebo trvalo (právoplatnosťou súdneho rozhodnutia vo veci samej), má automaticky za následok dočasný alebo trvalý zánik oprávnenia dražobníka vykonať dražbu. Nárok žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v 2. rade neobstojí z toho dôvodu, že žalovaný v 2. rade nie je zmluvnou stranou ani záložnej a ani úverovej zmluvy, t. j. nie je nositeľom subjektívnych práv a povinností vyplývajúcich z právneho vzťahu existujúceho výlučne medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade. Žalovanému v 2. rade preto neprináleží pasívna vecná legitímácia v predmetnej veci. Na podporu svojej argumentácie uviedol obsah rozhodnutia Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2018 č. k. 22Co/166/2018-101 a Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.8.2018 č. k. 27Co/180/2018-98.

12. Takisto neexistuje ani naliehavý právny záujem práve voči žalovanému v 2. rade, ktorého účasť v konaní o uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva tento subjekt pokladá za neopodstatnenú, pretože žalovaný v 1. rade ako záložný veriteľ si môže zvoliť aj iného dražobníka. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade nedošlo k naplneniu základných zákonných požiadaviek na vydanie neodkladného opatrenia.

13. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podaným odvolaniam obidvoch žalovaných navrhla odvolaciemu súdu, aby odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 CSP potvrdil. V zmysle § 16 ods. 1 zák. č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách je medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade zmluvný vzťah.

14. Zľahčovanie nepriaznivých následkov „uznania dlhu“ či „kapitalizácie istiny a úrokov“, ktoré boli preformulované v Dodatku k zmluve je neadekvátne a ignorujúce zásady ochrany spotrebiteľa.

Poukázala najmä na závery súdu obsiahnuté v bode 21. odôvodnenia napadnutého uznesenia a to nutnosť posudzovania nezákonných zmluvných podmienok v Dodatku, posúdenie Dodatku v kontexte dobrých mravov, neexistencia judikovanej pohľadávky, sporná výška pohľadávky a existencia straty obydli. Podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je zrýchlená ochrana ohrozených práv, ktorú súd poskytuje na základe zjednodušeného a zrýchleného procesného postupu.

15. Odvolací súd považoval za dôvodné nariadenie neodkladného opatrenia aj voči žalovanému v 2. rade, pretože on realizoval kroky smerujúce k výkonu záložného práva žalovaného v 1. rade, čo vyplýva z LV č. XXXX.

16. Žalovaný v 1. rade v písomnom vyjadrení na písomné vyjadrenie žalobkyne k podanému odvolaniu uviedol, že konanie vo veci samej o určenie neplatnosti právnych úkonov nebolo zatiaľ začaté, pretože podanie žalobkyne zo dňa 12.6.2020 má len povahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a nie žaloby vo veci samej. Zo žalobného petitu vyplýva, že žalobkyňa sa nedomáha určenia neplatnosti právnych úkonov, t. j. nepodala žalobu podľa § 137 CSP. Uvedené znamená, že bolo vydané uznesenie nekorešpondujúce s procesným právom a ani s vlastným odôvodnením uznesenia. Takéto vydané neodkladné opatrenie má potom trvalý charakter, keď nejde o neodkladné opatrenie vydané pred začatím a ani po začatí konania.

Žalovaný v 1. rade v závere uviedol, že trvá na podanom odvolaní a opätovne žiada odvolací súd o zrušenie nariadeného neodkladného opatrenia.

17. Žalovaný v 2. rade v písomnom vyjadrení na písomné vyjadrenie žalobkyne k podanému odvolaniu uviedol, že vzhľadom na absenciu zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a predovšetkým neexistujúcu pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného v 2. rade, žalovaný v 2. rade žiada odvolací súd, aby uznesenie Okresného súdu Levice zo dňa 30.6.2020 č. k. 5C/13/2020-62 zmenil tak, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k žalovanému v 2. rade zamieta.

18. Žalovaný v 2. rade v plnom rozsahu zotrúva na podanom odvolaní a žiada zároveň priznať aj náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

19. Žalobkyňa k písomným vyjadreniam žalovaných v 1. a 2. rade k jej písomnému vyjadreniu k odvolaniu uviedla, že navrhuje napadnuté uznesenie podľa § 387 CSP potvrdiť.

20. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP“) po zistení, že obidve odvolania podali oprávnené subjekty v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté uznesenie, viazaný rozsahom a dôvodmi podaných odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), prejednal obidve odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Následne odvolací súd podané odvolania zo strany žalovaného v 1. rade ako aj žalovaného v 2. rade vyhodnotil za nedôvodné a rozhodol o nich tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

21. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.
Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

22. V danom prípade prvoinštančný súd v súvislosti s rozhodovaním o podanom návrhu žalobkyne na nariadenie ňou požadovaného neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný súbežne s podaním žaloby vo veci samej ohľadne zdržania sa výkonu záložného práva podľa názoru odvolacieho súdu s prihliadnutím na špecifiká danej veci v dostatočnom rozsahu osvedčil skutkový stav, z ktorého mal pri aplikácii ním odčitovaných ustanovení procesného predpisu za preukázanú dôvodnosť návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie myšlienkovým postupom hodnotenia dôkazov v zmysle § 191 ods. 1 CSP, t. j. jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti správne skonštatoval, že bez okamžitej úpravy pomerov by mohlo dôjsť k ohrozeniu vlastníckeho práva žalobkyne k nehnuteľnostiam, tak ako sú špecifikované vo výrokovvej časti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, pričom realizáciu záložného práva zo strany žalovaného by mohlo dôjsť k vážnemu zásahu do vlastníckeho práva, pretože v prípade úspešnej dražby by došlo k prechodu vlastníckeho práva na vydražiteľa. Okrem toho prvoinštančný súd poukázal správne aj na to, že žalobkyňa v konaní vo veci samej poukazuje na neprijateľné zmluvné podmienky dojednané v zmluve o úvere, resp. jej Dodatku, čo musí súd v tomto konaní preskúmať. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd napadnuté prvoinštančné uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia požadovaného žalobkyňou, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V ďalšom odvolací súd odkazuje na rozsah a predovšetkým obsah odôvodnenia napadnutého uznesenia, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP).

23. Na zdôraznenie správnosti napadnutého uznesenia odvolací súd poznamenáva, že neodkladné opatrenie a jeho prípadné nariadenie predstavuje zrýchlenú ochranu ohrozených práv, ktorú súd poskytuje na základe zjednodušeného a zrýchleného procesného postupu, pri ktorom v zmysle § 329 ods. 1 CSP strany sporu nemusia byť vyslúchnuté, nemusia sa vyjadriť k podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a nemusí byť ani nariadené pojednávanie. Dokazovanie v tomto konaní sa nazýva „osvedčovanie“, pričom nie je upravované takými procesnými zásadami, ako keď sa vykonáva dokazovanie vo veci samej.

24. Na margo zo strany žalovaného v 2. rade vznesenej námietky ohľadne nedostatku jeho pasívnej, vecnej legitímácie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd poznamenáva, že túto námietku s poukazom na obsah ust. § 16 ods. 1 zák. č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách považuje za nedôvodnú, pretože navrhovateľ dražby a dražobník sú vo vzájomnom zmluvnom vzťahu. Tvrdenie žalovaného v 2. rade v tom smere, že nebol účastníkom tak úverovej zmluvy ako aj zmluvy o zriadení záložného práva odvolací súd považuje za právneho hľadiska za irelevantné.

25. Dobrovoľná dražba realizovaná v zmysle zák. č. 527/2002 Z. z., o dobrovoľných dražbách, ktorá zároveň predstavuje jeden zo spôsobov výkonu záložného práva, ktoré umožňuje vykonať civilný kódex (§ 151 ods. 1 Obč. zák.) je typická tým, že ju nesprevádza preventívna súdna kontrola o neprijateľnosti zmluvných podmienok. O tom, či sa dražba vykoná, o výške pohľadávky a pod., rozhodne súkromná osoba s tým, že dražbu vykoná ďalšia súkromná osoba, ktorá pri takejto činnosti sleduje zisk. Za takýchto okolností sa potom javí nariadenie neodkladného opatrenia ako jediný efektívny prostriedok ochrany spotrebiteľa do tej doby, pokiaľ súd v rámci konania vo veci samej nevykoná súdnu kontrolu neprijateľnosti zmluvných podmienok. Za situácie, keď samotná žalobkyňa práve v žalobe vo veci samej a to v jej skutkovom vymedzení poukázala na neprijateľné zmluvné podmienky v zmluve o úvere a v Dodatku č. 1 k tejto zmluve, pričom realizáciou záložného práva žalovaného v 1. rade by sa mohlo vymôcť aj to, na čo nie je nárok, resp. by mohlo dôjsť k inému ťažko napravitelnému následku, napr. k strane obydlia žalobkyne, je potom nariadenie neodkladného opatrenia v danom prípade na mieste.

V súvislosti so žalovaným v 1. rade namietaným nedostatkom žalobného petitu, tak ako ho žalobkyňa uplatnila vo svojej žalobe vo veci samej, odvolací súd uvádza, že súd je viazaný skutkovým vymedzením podanej žaloby, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa jednoznačne poukazuje na neprijateľné zmluvné podmienky, či už v úverovej zmluve alebo v Dodatku č. 1 k tejto zmluve, čo bude povinnosťou prvoinštančného súdu v rámci konania vo veci samej posúdiť. Pokiaľ ide o zosúladenie skutkového vymedzenia podanej žaloby žalobkyne s ňou navrhnutým obsahom žalobného petitu, tak je možné použiť procesný postup v zmysle § 139 a nasl. CSP za účelom odstránenia namietaného nedostatku v tomto smere.

26. Za danej skutkovej situácie a v stave osvedčenia skutočností potrebných súdom pre nariadenie predmetného neodkladného opatrenia, odvolací súd považuje nariadené neodkladné opatrenie uznesením zo dňa 30.6.2020 č. k. 5C/13/2020-62 za vecne správne, a preto ho procesným postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

27. V rámci výroku rozhodnutia vo veci samej o náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

28. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).